

nale budgetter for 1991 skal vedtages af kommunalbestyrelser og amtsråd inden 1. oktober 1990.

På denne baggrund gives i *afsnit 2.6.* et skøn for de samlede offentlige udgifter i 1991.

2.2. Udgiftspolitisk baggrund

Den udgiftspolitiske udfordring er at sikre en udvikling i statens og kommunernes udgifter, som muliggør den nødvendige tilpasning af udgifter og skatter og samtidig skaber udgiftsmæssig dækning for nye initiativer til løsning af de øvrige strukturelle problemer.

Opgaven bliver ikke mindre af, at den automatiske opdrift i udgifterne i sig selv skaber behov for besparelser.

Der er væsentlige forskelle på forskellige typer af offentlige udgifter - og dermed også afgørende forskelle på de *udgiftspolitiske instrumenter*, som må tages i brug. De offentlige udgifter kan groft opdeles i to hovedgrupper:

- * De budgetstyrede udgifter
- * De lovbundne udgifter

Der er stor forskel på strukturen i statens og kommunernes budgetter. Statens budget er altovervejende et overførselsbudget domineret af meget store lovbundne udgifter. Kommunernes budgetter er præget af store driftsopgaver: skolevæsen, sygehusvæsen m.v., hvorfor det er de budgetstyrede udgifter, der dominerer de kommunale budgetter.

Mere end 90 pct. af kommunernes udgifter kan styres direkte på budgettet, mens det for statens vedkommende kun er omkring 25 pct. af udgifterne, der medgår til drift, anlæg og bevillingsstyrede tilskud.

Fordelingen på henholdsvis lovbundne og budgetstyrede udgifter afspejler arbejdsdelingen mellem staten og kommunerne, som er resultatet af kommunalreformen og de efterfølgende overførsler af opgaver fra staten til den kommunale sektor. Udviklingen op gennem 70'erne og 80'erne har placeret en stadig større del af det politiske ansvar for driften af den offentlige service - som f.eks. sundhedssektoren, børne- og ældreomsorgen samt folkeskoler m.v. - i kommunalbestyrelser og amtsråd.